

I

(Tiedonantoja)

NEUVOSTO

NEUVOSTON PÄÄTÖSLAUSELMA,

annettu 26 päivänä kesäkuuta 2001,

tieteen ja yhteiskunnan välisistä suhteista sekä naisista tieteen alalla

(2001/C 199/01)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

1. PALAUTTAA MIELIIN Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 2 ja 3 artiklan, joihin on eräänä yhteisön tavoitteena kirjattu miesten ja naisten välisen tasa-arvon edistäminen,
2. PALAUTTAA MIELIIN 23 ja 24 päivänä maaliskuuta 2000 Lissabonissa kokoontuneen Eurooppa-neuvoston ja 23 ja 24 päivänä maaliskuuta 2001 Tukholmassa kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmät, jotka koskevat eurooppalaisen osaamisyhteiskunnan toteuttamista ja joihin sisältyy koulutuksen, ammattikoulutuksen ja tietotekniikkataitojen sekä biotekniikan eettisten näkökohtien painottaminen,
3. PALAUTTAA MIELIIN 18 päivänä tammikuuta 2000 annetun komission tiedonannon "Kohti eurooppalaista tutkimus-aluetta" sekä sen 4 päivänä lokakuuta 2000 annetun tiedonannon "Eurooppalaisen tutkimusalueen toteuttaminen", joissa viitataan tieteen ja yhteiskunnan välisiin suhteita koskevien kysymysten tärkeyteen,
4. PALAUTTAA MIELIIN neuvoston 16 päivänä marraskuuta 2000 antaman päätöslauselman⁽¹⁾, jossa todetaan, että on syvennettävä keskustelua tieteen asemasta yhteiskunnassa ja lisättävä yleistä tietoisuutta siihen liittyvistä aiheista sekä vahvistettava tutkimuspolitiikan ja yhteiskunnan tarpeiden välisiä yhteyksiä,
5. PANEE MERKILLE 16 päivänä marraskuuta 2000 päivätyn komission valmisteluasiakirjan "Tiede, yhteiskunta ja kansalaiset Euroopassa", jossa käsitellään useita sekä päättäjien että Euroopan kansalaisten kannalta tärkeitä asioita, sekä talous- ja sosiaalikomitean kyseisestä asiakirjasta 30 päivänä toukokuuta 2001 antaman oma-aloitteisen lausunnon,
6. PITÄÄ MIELESSÄ Uppsalan epävirallisessa koulutus- ja tutkimusministerien kokouksessa 2 päivänä maaliskuuta 2001 tieteestä ja yhteiskunnasta käydyt keskustelut,
7. PALAUTTAA MIELIIN tieteellistä ja teknologista kulttuuria Euroopassa koskevan kokouksen, joka pidettiin Lissabonissa 10 ja 11 päivänä toukokuuta 2001,
8. PITÄÄ MIELESSÄ marraskuussa 1999 päivätyn eurooppalaisen teknologianarviointiverkon (European Technology Assessment Network, ETAN-verkko) raportin "Science policies in the European union: Promoting excellence through mainstreaming gender equality",
9. PALAUTTAA MIELIIN edistyksen, jota jäsenvaltioissa ja assosioituneissa maissa on tapahtunut komission tiedonannon "Naiset ja tiede: naiset mukaan rikastuttamaan Euroopan tutkimustoimintaa", 20 päivänä toukokuuta 1999 naisten osallistumisesta tieteelliseen tutkimukseen annetun neuvoston päätöslauselman⁽²⁾, ja 3 päivänä helmikuuta 2000 kyseistä tiedonannosta annetun Euroopan parlamentin päätöslauselman antamisen jälkeen; PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE Helsinki-ryhmän työn,
10. PANEE MERKILLE 15 päivänä toukokuuta 2001 päivätyn komission valmisteluasiakirjan "Naiset ja tiede: sukupuolittomuuden huomioonottaminen tieteen uudistamisen liikkeelle panevana voimana", jossa ehdotetaan naisia tieteen alalla koskevaa strategiaa,
11. PANEE MERKILLE tieteen ja tekniikan tutkimuskomitean (CREST) selvityksen tieteen ja yhteiskunnan välisistä suhteista,
12. TOTEAA, että on
 - rohkaistava yhteiskunnan eri alojen kanssa käytävää vuoropuhelua, joka koskee yleistä etua koskevia kysymyksiä tieteen alalla,
 - edistettävä nuorten keskuudessa kiinnostusta tieteelliseen koulutukseen, tutkimukseen ja tieteelliseen uraan,
 - edistettävä naisten asemaa tieteessä sekä heidän uranäkymiään tieteen ja tiedehallinnon alalla,

⁽¹⁾ EYVL C 374, 28.12.2000, s. 1.⁽²⁾ EYVL C 201, 16.7.1999, s. 1.

- keskitettävä ja jatkettava ponnisteluja sukupuolten tasa-arvoon liittyvien seikkojen ottamiseksi huomioon kaikessa toiminnassa sekä Euroopan tasolla että jäsenvaltioissa,
13. TOTEAA, että nämä kysymykset kuuluvat kaikkeen tieteen ja tekniikan edistämiseen, ja korostaa avoimuuden tärkeyttä tieteen edistymisen kannalta sekä yhteiskunnan ja sidosryhmien entistä laajempaa osallistumista päätöksentekomenetelyihin,
14. TOTEAA, että ehdotus kuudenneksi puiteohjelmaksi tukee osaltaan eurooppalaista tutkimusalueen toteuttamista, ja PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE, että tieteen ja yhteiskunnan välisiä suhteita koskeva kysymys on otettu tähän ehdotukseen eräänä ensisijaisena alana; TOTEAA, että on varmistettava tieteen ja yhteiskunnan välisiä suhteita koskevien kysymysten johdonmukainen ja yhteensovitettu käsitteleminen koko puitohjelmassa,
- TÄTÄ VARTEN NEUVOSTO TIETEEN JA YHTEISKUNNAN VÄLISTEN SUHTEIDEN OSALTA
15. ROHKAISEE jäsenvaltioita ja komissiota tarkastelemaan toimenpiteitä parhaiden käytäntöjen verkottamiseksi, vertailevaksi arvioimiseksi ja vaihtamiseksi, jotta voitaisiin parantaa tieteen ja yhteiskunnan välistä vuoropuhelua, johon kuuluu tarvittaessa sen tarkastelu, onko tarpeen kehittää yhteisiä käytäntöjä ja suuntaviivoja riskinarviointia ja -hallintaa sekä hallintoa varten tarvittavien tieteellisten neuvon käyttoa varten,
16. ROHKAISEE jäsenvaltioita ja komissiota ryhtymään toimiin, joilla parannetaan yleistä tieteen ja tekniikan tuntemusta, edistetään tieteen yleistajuistamista ja tiedotusvälineiden kiinnostusta siihen, mukaan lukien mahdollisuus kehittää tiede- ja teknologiakulttuuria koskeva eurooppalainen aloite, sekä tehostetaan tieteiden opetusta, erityisesti vahvistamalla kyseisten alojen kansallisten ja eurooppalaisten toimien ja politiikkojen yhteensovittamista, samalla kun korostetaan tarvetta kehittää strategioita nuorten houkuttelemiseksi tieteen ja tekniikan alan ammateihin,
17. KEHOTTAJAA jäsenvaltioita ja komissiota edistämään tiiviissä yhteistyössä tiedeyhteisön kanssa näkyviä ja laadukkaita, säännöllisesti järjestettäviä tapahtumia, joissa esitellään merkittäviä tieteellisen ja teknisen tutkimuksen aiheita ja tarkastellaan suurta yleisöä kiinnostavia tieteellisiä ja teknisiä kysymyksiä,
18. KEHOTTAJAA jäsenvaltioita ja komissiota jatkamaan pyrkimyksiä saada aikaan eurooppalaisella, kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla käytävä vuoropuhelu tieteseen ja tekniikkaan liittyvistä eettisistä kysymyksistä,

19. SUOSITTELEE komissiolle, että se yhdessä jäsenvaltioiden kansallisten laitosten edustajien kanssa ja ottaen mukaan tarvittaessa ehdokasmaat ja yhteisön tutkimusohjelmiin assosioituneet maat tutkisi, miten voidaan edistää yhteistyötä alalla jo toimivien elinten kanssa, jotta voidaan seurata keskeisiin tieteen ja tekniikan tutkimusaiheisiin liittyvää yhteiskunnallista, eettistä ja oikeudellista kehitystä sekä lisätä niitä koskevaan tietojenvaihtoa,

20. KEHOTTAJAA komissiota ennen vuoden 2001 loppua antamaan neuvostolle ehdotuksensa tieteen ja yhteiskunnan välisiä suhteita koskevaksi toimintasuunnitelmaksi,

TÄTÄ VARTEN NEUVOSTO, SILTÄ OSIN KUN ON KYSE NAISISTA TIETEEN ALALLA,

21. KEHOTTAJAA komissiota

— jatkamaan ja tehostamaan pyrkimyksiään naisten aseman edistämiseksi tieteen ja tekniikan alalla sekä huolehtimaan sukupuolten tasa-arvoon liittyvien seikkojen tosiasiallisesta huomioon ottamisesta kuudennen puiteohjelman toteuttamisessa ja eurooppalaisen tutkimusalueen kehittämisessä,

— erityisesti edistämään sukupuolten tasa-arvoa aloilla, jotka liittyvät tutkijavaroimavaroihin ja liikkuvuuteen,

— kiinnittämään vertailevaan arviointiin liittyvien toimien yhteydessä erityistä huomiota sukupuolten tasa-arvoon,

22. KEHOTTAJAA VOIMAKKAASTI komissiota pyrkimään tavoitteeseensa, jonka mukaan naisilla olisi kaikilla tutkimusohjelmien toteuttamisen ja hallinnoinnin tasoilla 40 prosentin edustus, samalla kun huolehditaan tieteellisestä ja teknologisesta huippuosaamisesta,

23. KEHOTTAJAA jäsenvaltioita ja komissiota jatkamaan pyrkimyksiään naisten aseman parantamiseksi tieteen alalla jäsenvaltioissa, keräämään tieteen ja tekniikan alan tutkijavaroimavaroista sukupuolen mukaan jaoteltuja tilastotietoja sekä laatimaan indikaattoreita naisten ja miesten välisen tasa-arvon edistymisen seuraamiseksi eurooppalaisen tutkimuksen alalla,

24. KEHOTTAJAA jäsenvaltioita ja komissiota kannustamaan Helsinki-ryhmää jatkamaan työtään ja syventämään yhteistyötä naisten aseman parantamiseksi eurooppalaisen tutkimuksen alalla,

25. KEHOTTAJAA komissiota raportoimaan edistymisestä tällä alalla kahden vuoden kuluessa.